

12 SINNEN

- Om medvetandets uppkomst

Av Börje Peratt
(2012)

Pia Hellertz - oktober 2016

Författaren, filmproducenten, journalisten med mera *Börje Peratt* har tagit på sig den gigantiska uppgiften att försöka lösa mysteriet med medvetandets uppkomst. Det har han gjort i tre böcker, *Succébo – Fröet till framgång* (2011), *Tolv Sinn* (2012) samt i kommande *Try and Try Again* beräknad till 2017. Jag har bara läst *Tolv Sinn*. Det känns lite pinsamt att erkänna det eftersom jag ägt böckerna några år och eftersom Börje Peratt är min vän. Jag försvarar mig med att jag efter att snabbt ha bläddrat igenom dem, kände att jag ägnat just dessa frågor en stor del av mitt liv, eftersom jag undervisat på universitetet i nästan 25 år och då föreläst om och behandlat mycket av det som Börje skriver om, om psykologiska, socialpsykologiska och sociologiska teorier om jaget, om utveckling och förändring och om medvetande. Visserligen tar Börje dessutom upp teorier och forskningsområden som jag inte hade möjlighet att ta upp på universitetet, som exempelvis parapsykologisk forskning om nära-döden-upplevelser, reinkarnationsforskning, klarsyn, medialitet med mera, men mycket av detta har jag ägnat en stor del av min fritid åt genom min 40-åriga kontakt med den danske mystikern och vishetsläraren *Martinus*, som jag dessutom skrivit en bok om, "*Världslärare*" eller "*Falsk profet*" – *En kärleksfull granskning av Martinus kosmologi*.¹ Nu fann jag att Börje också berättar om forskare och studier som jag inte kände till.

Vem är Börje Peratt?

Jag nämnde ovan att Börje Peratt är författare, filmproducent och journalist. Han är också regissör och kompositör. Han är utbildad vid *Dramatiska Institutet* år 1975 och avlade år 1996 en fil. kand.-examen i psykologi och år 1998 en magisterexamen i pedagogik. Jag förstår då varför han är så beläst inom dessa ämnen. På en sida som han kallar *Välkommen till min mediala värld* ²

¹ Den finns att läsa på min hemsida, <http://www.piahellertz.com/>, men finns också i pappersversion att köpa.

² *Välkommen till min mediala värld*, <http://borjeperatt.se/>.

presenterar han det han gjort och gör. Det är lättare att säga vad han inte ägnat sig åt.

När jag surfar på hans Välkommen-sida ser jag att Börje planerade att göra en film på en av mina favoritromaner, *Jan Fridegårds* trilogi om *Trägudars land*, *Offerrök* och *Gryningsfolket*. Undrar vad som hände med den?

Kanske ska jag också nämna att han har startat partiet *Demokraterna*, ”*det nya mittenpartiet för Sverige*”.³ På en blogg för partiet för han fram samhällskritik och sina tankar om det goda samhället. Hur hinner han?

Skeptikerrörelsen och antihumanismen

En viktig uppgift som Börje tagit på sig är att han har drivit en mångårig upplysningsverksamhet när det gäller *skeptikerrörelsens* destruktiva kamp mot sanningssökare och sanningssökandet. Rörelsen i Sverige kallar sig *Vetenskap och Folkbildning (VoF)* och *Humanisterna*. Börje menar att Humanisterna kapat humanismen och gjort den antihumanistisk och Börje vill verka för att återupprätta humanismens verkliga innebörd, vilket bland annat innebär medmänsklighet och rätten till åsikts-, tanke- och yttrandefrihet.

Jag har läst flera av Börjes inlägg på olika sidor på Internet, där han berättar om skeptikerrörelsens och antihumanismens historia – ingen rolig läsning. För mig blev den läsningen verkligen ett uppvaknande för några år sedan.⁴ I boken *Tolv Sinn* får skeptikerrörelsen och antihumanismen naturligtvis utrymme. Bland annat citerar han ur *New Humanist* från 2011 där en rubrik är: ”*Du har rätt att bli trakasserad och vi har rätten att trakassera dig!*” (s. 22). Med det synsättet är det begripligt att många inom skeptikerrörelsen agerar ”troll” på olika sociala medier. Inte nog med att de agerar otrevligt. De gör det ofta anonymt. De har också skaffat sig en enorm makt över *Wikipedia* världen över, vilket blivit ett svårt problem, eftersom informationen på *Wikipedia* därmed blir snedvriden och opålitlig.⁵

År 2014 gick en stor grupp tunga forskare samman och startade sidan ”*Skeptical About Skeptics*”, som är tänkt att fungera som referensälla i dispyter mellan olika synsätt och i frågor som kan avgöras vetenskapligt, skriver

³ Demokraterna, <http://demokraterna.org/>. Se också <http://newsvoice.se/2013/08/23/borje-peratt-demokraterna-partiet-for-sverige/>

⁴ Se bland annat om *Antihumanismen*, <http://vetapedia.se/antihumanism/> och *Skeptisk om (pseudo) skeptiker*, <https://borjeperattexplorer.wordpress.com/2014/11/07/skeptisk-om-pseudo-skeptiker/> och många flera. Dessa artiklar är viktiga eftersom det är lätt att fastna i en ytlig, oreflekterad ståndpunkt utifrån antihumanisternas och skeptikernas ibland förföriska texter om man inte grävt djupare.

⁵ Se exempelvis *Gerillaskepticism på Wikipedia – Hur faktaposter förvanskas för att folkbilda ”rätt”* - <http://newsvoice.se/2013/05/11/gerillaskepticism-pa-wikipedia-hur-faktaposter-forvanskas-for-att-folkbilda-ratt/>

Torbjörn Saspersson.⁶

Börje ger "Kampen för humanismen" ett eget kapitel i boken (s. 20ff). Han har verkligen kämpat för att återupprätta humanismen, bland annat genom att starta föreningen *Humanism & Kunskap* tillsammans med redaktören för *NewsVoice*, Torbjörn Saspersson. Ett led i den kampen är också att ställa sig på de utsattas sida. Det senaste uttrycket för detta är när han skapade filmen *Läkaren som vägrade ge upp*, om läkaren *Erik Enby*, som under 10 års tid trakasserats av skeptikerrörelsen för att han i sitt sökande efter sjukdomars väsen och effektiva behandlingsmetoder ansågs inte arbeta enligt vetenskap och berövad erfarenhet, trots att han botat många hundra med svåra sjukdomar, inklusive cancer. Filmen går nu för fulla hus runt om i Sverige och får lovord i recensionerna.⁷

Sökande efter kunskap

Börje berättar om sina tidiga upplevelser och hur de ledde till att han började söka efter kunskaper för att förstå både sig själv, sina upplevelser och världen. Det började med en bilolycka år 1987 (s. 47ff). I en dröm såg han olyckan hända. Det ledde till att han började intressera sig för *prekognition*, d.v.s. förmågan att i förväg kunna säga vad som kommer att hända. Det var enormt spännande att följa Börjes sökande efter förståelse bland teoretiker och forskare. I ett omfattande register i slutet av boken listar han upp de personer han studerat och refererar till i boken, förutom att han har en lista över den referenslitteratur han använt.

Den mest spännande delen i boken, enligt min uppfattning, är de avsnitt där han berättar om sina egna personliga erfarenheter, sina aha-upplevelser och sina äventyr under sökandet efter förståelse. Han möter medier och siare, helare och forskare. Han har en skeptisk utgångspunkt. Han berättar att han vill avslöja.

Börje söker inte bara teoretisk kunskap genom studier av litteratur. Han deltar också i kurser, seminarier och workshops och söker kunskap genom egna

⁶ Grupp av forskare skapar motpol till organiserade skeptiker och internettroll - <http://newsvoice.se/2014/10/21/grupp-av-forskare-skapar-motpol-till-organiserade-skeptiker-och-internettroll/>. *Skeptical about Skeptic* finns på <http://www.skepticalaboutskeptics.org/>.

⁷ <https://doktorerikenbyfilm.wordpress.com/>

upplevelser och erfarenheter. Dessa studier och erfarenheter ”med mig själv som ett av studieobjekten” (s. 7) ledde så småningom fram till hans teori om de tolv sinnen.

Ett par intressanta berättelser i boken handlar om hur han, som det verkar, förutsäger framtiden. Han berättar att han 1979-80 var med och gjorde en film för frivilligförsvaret om en ubåtsjakt i Hårsfjärden. År 1982 började kustbevakningen jaga främmande ubåtar i samma område. Våren 1994 gjorde han ett bildspel inför en myndighetsövning som blev en slags förutsägelse om Estoniakatastrofen som skedde samma höst (s. 194). När det kom rapporter om svininfluensan våren 2009 skrev Börje på sin blogg att en insats av vaccinering skulle ”skada mer än göra nytta, kosta miljarder och sedan kastas, vilket skedde två år senare” (s. 195). En rolig berättelse var när han skrev *Fru Josefin*, ett kammarspel för teatern om en man av folket som gifter upp sig i den högsta samhällsklassen.⁸ Han kom från en fantiserad liten by som hette Mockelbo. Vi vet ju att prins *Daniel* kommer från Ockelbo, men Börjes historia kom först. ”Det lustiga var att manuset refuserades 2006, eftersom man ansåg att det var otidsenligt”, skriver Börje (s. 195). År 2009 förlovade sig kronprinsessan Victoria med Daniel Westling.

Utvecklar en teori om sinnen

Kunskapssökandet har lett till att Börje utvecklat en teori om att vi har tolv sinnen. Det är de fem *fysiska* sinnen, som Börje kallar de ”elementära”, *syn*, *lukt*, *smak*, *hörsel* och *känsl*. Han antyder att det kan finnas fler fysiska sinnen, men stannar vid fem än så länge.

Sen beskriver han de tre *centrala* sinnen, *emotionssinnet*, *orienteringssinnet* och *kommunikationssinnet*. Han beskriver mycket ingående vad han menar med respektive sinne.

De fyra *oberoende* sinnen är *klarsinne*, *medialitet*, *helandeförmågan* och det *sakrala sinnet*.

Hela tiden knyter Börje an till psykologiska, parapsykologiska, sociologiska, ja till och med fysiska och elektromagnetiska teorier. Jag blir imponerad av hans belästhet.

Precis när jag skriver detta hör jag på radion om ett fenomen som jag inte hört talas om tidigare, *synesthesi*. Det innebär att två eller flera sinnen är sammankopplade. Kvinnan som berättar på programmet menar att hon ser färger när hon ser bokstäver och siffror. Alla bokstäver och siffror har sina egna färger. Programmet nämner även andra former som synesthesin kan uttrycka sig i. Fascinerande! Jag undrar var Börje skulle stoppa in detta fenomen i sin teori?

⁸ <http://www.adlibris.com/se/bok/fru-josefin---ett-kammarspel-for-teatern-9789197788052>

Bilden är hämtad från Wikipedia

Paranormal forskning

I boken berättar han om många intressanta studier där forskare undersökt olika paranormala fenomen, som exempelvis reinkarnationsforskning, forskning om nära-döden-upplevelser, om utom-kroppsliga upplevelser, om medialitet och mycket mer. Han förhåller sig samtidigt kritisk och menar exempelvis att vissa ”medier” är ”charlataner”. ”De kan ha en ’gåva’ men saknar den stränga moral som krävs och en del bluffar rentav för att prestera och imponera” (s. 9) och det har vi ju läst flera exempel på under åren.

Celler är intelligenta

I sitt kunskapssökande tycker han sig ha fått bekräftelse på det han anat, att varje cell har ”sin intelligens, sina emotioner och sitt sätt att kommunicera” (s. 18). Naturligtvis associerar jag till Martinus som menar att celler är levande, upplevande väsen som lever i sitt universum, d.v.s. i våra kroppar. Martinus menar att allt är liv i liv i liv, och det finns ingen gräns ”neråt” och inte heller ”uppåt” när det gäller vad som är levande väsen. Vi jordmänniskor är celler i de varelser som är större än oss, men det som är stort och litet handlar bara om perspektiv.

Börje funderar över varför inte alla människor kan varsebli med ”oberoende sinnen”. Mitt svar utifrån Martinus världsbild är att vi alla står på olika utvecklingsnivåer beroende på erfarenheter och upplevelser i många tidigare liv. Jag vet inte om Börje ansluter sig till reinkarnationstanken. Det framgår inte tydligt i boken vad jag minns. Även om han nämner symbolen den liggande åttan, som han menar är en symbol för själen och som speglar ”själens eviga bana av återfödslar, andliga tillvaro och livets stund på jorden” (s. 103). Han berättar också om reinkarnationsforskning och regressionsterapi, d.v.s. den terapiform där terapeuten återför patienten till tidigare liv (s. 148). Men det innebär ju inte att han själv ansluter sig till tanken på att vi lever om och om och om igen, en ståndpunkt jag ansluter mig till helt och hållet och menar att det inte kan vara på annat sätt. Det är först då tillvaron blir logisk och begriplig, enligt min uppfattning.

Medvetandets uppkomst

Huvudsyftet med trilogin, om jag förstått Börje rätt, är att försöka förstå medvetandets uppkomst. Men frågan är om medvetandet över huvud taget

uppkommit. Det skulle ju innebära att medvetandet har en början – och därmed kanske också ett slut. Men om jag utgår från Martinus kosmologi så är medvetandet och livet evigt. Det har aldrig uppstått utan har alltid funnits och kommer alltid att finnas, liksom livet självt, som alltid har funnits och som alltid kommer att finnas. Även om medvetandet hos det enskilda väsendet utvecklas genom många livs upplevelser och erfarenheter.

Men oavsett vad som är sanningen, så var Börje Peratts bok mycket spännande och lärorik att läsa.

